

67.

LETNÍ ŠKOLA SLOVANSKÝCH STUDIÍ V PRAZE

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Jak podvědomé postoje ovlivňují naše vnímání mluvčího

Podvědomé vytváření si úsudků o druhých je poměrně dobře dokumentováno. Není překvapivé, že takové úsudky ne vždy odpovídají realitě, jakkoli se na nich mohou vnímatelé shodovat, a že jsou ovlivněny stereotypy existujícími v dané komunitě. To však nesnižuje jejich význam v každodenním životě: na jejich základě můžeme být vnímáni jako důvěryhodní, kompetentní či sympatičtí, ale také opačně. Mezi důležité projevy, které implicitní úsudky způsobují, patří jazykový systém mluvčího (regionální či sociální varieta jazyka, jímž hovoří), jeho řečový projev (například plynulost či přítomnost řečových vad) a barva hlasu. V přednášce shrnu hlavní poznatky z oblasti výzkumu postojů k uživatelům jazyka na základě parametrů jejich produkce, zaměřím se na klíčové metodologické aspekty a představím výzkumy pocházející z Fonetického ústavu FF UK, v nichž jsme se věnovali zejména vlivu rytmického členění a plynulosti promluv na hodnocení mluvčích posluchači.

Doc. Radek Skarnitzl působí ve Fonetickém ústavu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. K jeho hlavním zájmům patří dvě oblasti pohybující se na pomezí fonetiky a dalších věd. Zaprvé se jedná o různé aspekty spojené s cizineckým přízvukem, zejména zkoumání vlivu přítomnosti konkrétních výslovnostních jevů na hodnocení mluvčího v komunikaci. Druhou oblastí je výzkum možností identifikace mluvčího z řečového signálu, především v souvislosti s vlivem maskování hlasové identity. Kromě těchto aplikovatelných oblastí se věnuje i výzkumu zvukových vlastností češtiny, v současné době hlavně prozodických.